

נסכים

(א) אחר (ב) כל (ג) בהמה שהוקרבה (ד) לעולה או שלמים. [וכן אחר הקרבת בהמות החטאת והאשם של מצורע], מצווה (ה) המקריב להביא (ו) נסכים, שהם: (ז) מנחת נסכים ויין. המנחה קרבה, והיין מתנסך לספל. ואפשר להביא נסכים [מנחה ויין] גם (ט) בנדר או בנדבה. ב (י) מנחת נסכים הבאה (יא) בגלל הזבח, אפשר שתבא, בין (יב) ע"י היחיד, בין (יג) ע"י הצבור (יד) ואפילו ע"י שותפין. וכשנבאה ממחמת עצמה בנדבה, אינה באה אלא (טו) ע"י היחיד.

(א) כל המנחות הבאות מחיטים אינן ראיות לבא מכוסמין, אע"פ שכוסמין מין חיטים הם (כמבואר במנחות ע' א'). דהכי איתא בירושלמי חלה פ"א מ"א. וע"י בשטמ"ק לב"מ פ"ז ב' ד"ה אתיא, דכ' בשם הרא"ש דכוסמין ושיבולת שועל ושיפון אין בהם צד מוכח (דהיינו שאינם קריבים).

הבאה

ג (טז) החיטים למנחות נסכים ד אפשר שיבואו (יז) מהארץ ומחוץ לארץ (יח) מהחדש ומהישן ובלבד שיהיו מן המובחר. ה (יט) המקבל עליו לספק את הסולת לביהמ"ק (כ) טוחן את החיטים ומרקדן יפה יפה עד שמוציא מהן קמח סולת מובחר. ואף שבסולת זו השתמשו גם לנסכי קרבנות צבור (כא) אין קפידא וקצבה כמה סאין לטחון על מנת להוציא מהן את הסולת, ו ובכמה נפות נפות, אלא עושה כפי הצורך ומביא את קמח הסולת לביהמ"ק. ז (כב) כמות הסולת של מנחת נסכים תלויה בסוג הבהמה

מי באר

שכח הגורם להצאתה, ואינה באה בגלל עצמה. ואף דאשכחן במנחות י"ט א', דשחי להם אינם באות בגלל עצמן אלא בגלל הכשמים דשלמי לצור כמבואר שם ברש"י (צ"ע), אפשר דניתן לפרש כדפרש"י שם ד' ב', דמאי דאיתא בגמ' דמנחת העומר באה בגלל זבה, היינו עם הזבה, וא"כ ה"ה נימא דשחי להם. ומ"מ אפילו להראב"ד תו"מ פ"ח הע"י דשני הכשמים דעלית מעכצים את הלחם, אין זה מחמת דשהכ"ל עופים לכשמים, אלא דתנאי הוא שאין שחי"ל קרבים אם לא הוקרבו הכשמים.

(יב) ע"י היחיד. כשהקריב עולה או שלמים.
(יג) ע"י הצבור. כשהקריבו עולה לצור או כצבי עצרת.
(יד) ואפילו ע"י שותפין. דאף דאין מנחה באה ע"י שותפין כמבואר במעב"ק פ"ד ה"ב, מ"מ מנחה זו שהיא עולה לזבה, אינה בכלל זה, ואם הוצא זבה ע"י שותפין הרי מנחת נסכיו, גם היא משל השותפין.

(טו) ע"י היחיד. דמנחת הצאה בגלל עצמה אין לצור ושותפין יכולים לנדבה. ע"י מעב"ק פ"ד ה"א.

(טז) החיטים. מעב"ק פ"ז ה"ב, א'
(יז) מהארץ ומחוץ. איסור"מ פ"ו הע"י.

(יח) מהחדש. אין מביאים מנחות מהחדש קודם לעומר, ואם הביא פסול, קודם לשחי"ל לא יביא, ואם הביא כשר. תו"מ פ"ז הי"ז.

(יט) המקבל עליו. הוא אחד שקבל מעות מן הגזר וקבל עליו לספק לו סולת לצורך זיהומ"ק. עפ"י רש"י כת"י מנחות ז'.

(כ) טוחן את החיטים. איסור"מ פ"ז ה"ה וע"י לקי דמנחת סולת שהארכנו לבאר את כל סדר הכנת הקמח למנחות.

(כא) אין קפידא. אף דבשאר מנחות לצור איכא שיעורים מכמה סאים יביאום ובכמה נפות ינפוס, דמנחת נסכים אף הצאה משל לצור עזר קרבן שהקריבו, ליכא להאי דינא. ואפשר דכיון דאיהי באה צפ"ש, אלא כטפל לזבח, חשיבותה פחותה משאר מנחות הצבור, ומשוי"ה אין קפידא שיהא סולתה מן המובחר שצמזכר כבשאר מנחות לצור.

(כב) כמות הסולת. מעב"ק פ"ז ה"ד ה'. ואין מוסיפין על השיעורים הללו ואין גורעין מהן, ואם גרע או הוסיף כלשהו, פסול. שם.

(א) אחר. דקודם מקריבים את הצהמה, ואח"כ את הנסכים הצאים בגלל כמבואר צהמדין ומוספין פ"ז ה"ה.

ויכול אדם להביא זבחו היום ונסכיו לאחר כמה ימים. מעב"ק פ"ז ה"ב. ושם צפ"ד ה"ה נתבאר דנסכים הצאים עם הזבח אין קרבים אלא ציום, אבל אם הביא נסכי הצהמה שלא ציום הקרבה יכול להקדישן צלילה ולהקריבן צלילה. ולענין נסכי נדבה אי קרבין צלילה ע"י צשטמ"ק לזבחים ח' א' אות ח', דכ' דאין קרבין צלילה. יצחז"ל אר"ה קכ"ו י"ע כ' דקרבין צלילה.

(ב) כל. דכל צהמה וצהמה טעונה נסכים צפ"ש, ואם הביאו כמה צהמות לא יפערו דמנחת נסכים אחת. מעב"ק פ"ז ה"ה.

(ג) צהמה. לפוקי עוף. שם ה"ב.

(ד) לעולה או שלמים. דין הצאים צחוצה וצין בנדבה, דין צחיד וצין צליצור. שם.

(ה) המקריב. דין שהיה יחיד, לצור, או שותפין. ופעמים שאין צעל הצהמה מקריב נסכיה, אלא מביאים אותה משל לצור, כגון גר שמה והיה זכר, אם יש לו נסכים קרבים משלו, ואם לאו באין מתרומת הלשכה. שקלים פ"ד ה"ד. וע"י שם עוד אופנים.

(ו) נסכים. היין והסולת [הגלול צשמן] — הקדמת פיהמ"ש לקדשים] שמביאים עם הקרבן הם הנקראים נסכים. והסולת [הגלולה צשמן] בלא יין, נקראת מנחת נסכים. מעב"ק ר"ש פ"ב.

(ז) מנחת נסכים. מסולת ושמן.

(ח) לספל. שהיה צראש המזבח בקרן דרומית מערבית. ושני ספנים של כסף היו שם, לספל המערבי נסכו את

המים צסוכות, ולמזרחי נסכו את יין הנסכים. תו"מ פ"ז ה"ז, והראב"ד מעב"ק פ"ז ה"א. וע"י מש"כ להלן ס"ק מ"ט.

(ט) בנדר או בנדבה. ויכול להתנדב מאיזה מין שירצה משלושה מיני מנחות נסכים, או של פרים או של איילים או של כבשים ועזים. מעב"ק פ"ד ה"א. אף אינו יכול לנדב מנחת נסכים שלא ממינים אלו.

(י) מנחת נסכים. וכן היין הצה עמה.

(יא) בגלל הזבח. נשתנתה מנחת נסכים מכל המנחות. שכל המנחות באות בגלל עצמן ואינם עופות לזבה, משא"כ מנחת נסכים הצאה צחיצה שאינה אלא עפל לזבה,